

[Viggo Hansen.]

de enkelte Kommuner. Jo, det har det, i alt Fald for den enkelte Person har det meget at betyde.

Jeg havde, som sagt, haabet, at man i Udvalget havde fundet en Udvej til at hjælpe disse Mennesker, men saa vidt jeg kan se, er dette ikke sket gennem de stillede Ændringsforslag. Jeg opfordrer derfor den højtærede Minister til at overveje, om der ikke var en Mulighed for at hjælpe disse Mennesker og til at stille Ændringsforslag til tredie Behandling — jeg haaber ikke, det skal føre til en yderligere Forhøjelse af Ejendomsskylden paa disse Egne, for det skulde nødigt blive Resultatet af min Henvendelse. Aarsagen til, at de nævnte Kreditforeningslaan er blevet saa store, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg kunde godt forklare det, men det vilde tage saa lang Tid. Kendsgerningen er, at i sin Tid kom Kreditforeningslaanene i Vesteregnene op paa et Niveau i Forhold til, hvad der var Tilfældet i de korndyrkende Egne, som ikke svarer til Forholdene i Dag. Men det er Sagen for saa vidt uvedkommende. Kun vil jeg, som sagt, henstille til den højtærede Minister, at han tager mit Forslag under Overvejelse og stiller Ændringsforslag til tredie Behandling.

Knud Kristensen: Jeg har bedt om Ordet for at udtale mig om et Spørgsmaal, som Gang paa Gang er blevet fremdraget under Forhandlingerne, naar vi diskuterer Landbrugets Forhold. Det drejer sig om den Opfattelse, at enhver Forbedring af Landbrugets Forhold ikke kommer Landbruget som Erhverv til gode, fordi den gennem en Forhøjelse af Ejendomspriserne, en Forhøjelse af Gælden, vil stille Landbruget i Fremtiden akkurat lige saa daarligt, som det er stillet i Øjeblikket. Dette er efter min Opfattelse kun en Teori og har intet som helst med de faktiske Forhold at gøre. Maa jeg først gøre den Bemærkning, at selv om det nu var rigtigt, selv om disse Foranstaltninger kun kommer de nuværende Ejere til gode, saa er disse vel ogsaa en Slags Mennesker, som har et vist Krav paa Hensyntagen, naar man i den gode Tid, da Priserne gik opad, forhøjede Ejendomsskatterne. Men, som sagt, den Betragtning, at enhver Forbedring af Landbrugets Vilkaar — det være sig Lettelse i Ejendomsskatterne, det være sig Nedsættelse af Renten eller Forhøjelse af Priserne — intet forandrer, viser Erfaringen er grundforkert. Man ser det deraf, at Ejendomsskatternes

Størrelse i de forskellige Kommuner ikke influerer væsentligt paa Ejendomspriserne; de er ikke væsentlig lavere dér, hvor Ejendomsskatterne er høje, og ikke væsentlig højere dér, hvor Ejendomsskatterne er lave. Derfor er hele denne Teori forkert, at hvis man letter Skatterne med nogle faa Kroner — eller med mange —, saa betyder det forøgede Ejendomspriser, forøget Gæld, altsaa de samme Vilkaar.

Der er desuden et andet Forhold. Hvis det var rigtigt, at Ejendomspriserne indrettede sig nøjagtigt efter disse Forhold, saa vilde Landbrugets Forrentningsprocent af Handelsværdien jo altid være saa nogenlunde konstant, og vi kan i Statistikken aflæse, at det er den ingenlunde. Forrentningsprocenten ogsaa af Handelsværdien svinger betydeligt op og ned, og derfor er hele denne Betragtning efter min Opfattelse ganske forkert. Det viser sig ogsaa af de nuværende Ejendomspriser; for hvis Opfattelsen var rigtig, saa vilde Ejendomspriserne jo være langt lavere, for det er ikke nogen attraaværdig Stilling at gaa ind til en Ejendom med de Priser, man har nu, tværtimod er det en meget daarlig Forretning. Nej, man glemmer en Ting af fundamental Betydning for Ejendomsprisernes Højde, nemlig Anskaffelsesværdien. Hvordan kan Folk tro, at der kan blive en billig Pris paa et Husmandsbrug, naar det koster saa umaadelig meget at oprette det? Det er ganske klart, at hvis det ikke er et Erhverv i Likvidation, der er Tale om, et Erhverv, som skal ophæves og tilintetgøres, saa staar den Pris, som maa gives for et saadant fuldt færdigt Brug, nogenlunde i Forhold til Bekostningen ved Anskaffelsen af de Værdier, som er nedlagt deri.

Derfor er hele denne Betragtning, at enhver Lettelse straks medfører en Forhøjelse af Gælden, efter min Opfattelse grundforkert og har intet som helst med de faktiske Forhold at gøre; det viser Praktis. Det er kun en politisk Agitationstalemaade, en ganske forkert Teori.

Maa jeg saa lige gøre en Bemærkning til det andet Spørgsmaal, nemlig Renten. Man paastaar nu fra vore Modstanderes Side, at en Rentensænkning kunde have været gennemført, hvis Venstre havde villet være med. Jeg vil deroverfor gerne sige, at det Gang paa Gang er hævdet, at denne Rentensænkning ikke var gennemførlig, naar vi førte en Erhvervspolitik herhjemme som den, vi fører. Dette har Regeringspartierne benægtet, de har agiteret paa den Linie, at det var et politisk Magtspørgsmaal: